

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВІТОЛЬДА
ПЛЕЦЬКОГО В М. ОСВЕНЦІМ (ПОЛЬЩА)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ У СЛУПСЬКУ (ПОЛЬЩА)**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
II Міжнародної науково-практичної конференції**

**Мукачево
12-13 травня 2022 року**

УДК [005.332.2:001:378]:339.92(477:4)(043.2)

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
вченою радою Мукачівського державного університету
(протокол № 18 від «10» травня 2022 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 травня 2022 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2022. 495 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти індивідуальної траєкторії професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми менеджменту, туризму, розвитку індустрії гостинності та збереження історико-культурної спадщини, тенденції розвитку сучасного суспільно-політичного та культурно-мистецького простору.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, доцент;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – провідний фахівець ВНТД.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

АНДРЕЙКО О. Методичний потенціал навчально-мовленнєвих ситуацій як ефективного засобу для формування компетентності в говорінні учнів старшої школи на уроках англійської мови	13
АТРОЩЕНКО Т.О. Професійна компетентність майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти у контексті вимог сьогодення	15
БАБЛЯ А., ТОМАШЕВСЬКА М.О. Етапи професійного становлення майбутнього вчителя в контексті освітніх реформ	16
БАБЛЮК В.М., ГОРВАТ М.В. Нормативно-правове забезпечення волонтерської діяльності дітей та молоді в Україні	18
БЛИЧКО В.А., ТОВКАНЕЦЬ Г.В. Роль взаємодії школи і батьків у розвитку фізичного виховання молодших школярів	21
БОБЕЛА Ю. В., ЛАЛАК Н. В. До проблеми формування конструктивно-просективних умінь у майбутніх учителів початкових класів	23
БОНДАР Т. І. Культурна компетентність майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти у США й Україні	25
БОРБЕЛЬ Г., ТОМАШЕВСЬКА М.О. Педагогіка партнерства як необхідна умова ефективності освітнього процесу закладів освіти	27
БОРЖАВИЧ Т. В., ПИНЗЕНИК О. М. Завдання процесу формування здоров'язбережувальної компетентності дітей дошкільного віку	29
БОРИСОВА О.О. Андрагогічний підхід до організації навчання у закладах вищої освіти	31
БРИЖАК Н. Ю. Позаурочна виховна робота: теоретичний аспект	33
БУЧМЕЙ І.М., КОБАЛЬ В.І. Місце внутрішньої системи забезпечення якості освіти в освітній системі закладу загальної середньої освіти	35
БУЧМЕЙ М.І., КОБАЛЬ В.І. Формування позитивного іміджу закладу освіти	37
ВАН ІНАНЬ. Актуальність формування стилю педагогічного спілкування у фаховій підготовці майбутніх учителів музики	38
ВАРВАРИНЕЦЬ Е. І., МОЧАН Т. М. Підготовка майбутніх учителів початкової школи до взаємодії з батьками.....	40
ВАСИЛЬЦІОН І.П., КУШНІР І.І. Управління навчально-виховним процесом у закладах освіти на засадах здоров'язберігаючих технологій	42
ВІДЬМЕНКО М.О. Розвиток освіти на користь сталого розвитку	44
ГАЛАБУРДА М.В., ТОВКАНЕЦЬ Г.В. Застосування форм і методів національно-патріотичного виховання здобувачів початкової освіти у закладі загальної середньої освіти	46
ГАНГУР Г.В.,ТОВКАНЕЦЬ Г.В. Розвиток творчих здібностей учнів початкової школи як процес удосконалення якостей особистості	48
HERSTSOVSKA NATALIA, RUSYN OLEKSANDRA The use of interchangeable english synonyms in different pedagogical situations	50
ГИРБА К. В., ЛАЛАК Н. В. До проблеми формування професійної позиції педагога	51
ГОЛОМБ В.Ю., КОБАЛЬ В.І. Становлення та розвитку закладів системи професійно-технічної освіти в Закарпатті кінця XIX- початку XX століття: постановка проблеми	53
ГОМА І. В. Проблеми реалізації права на освіту дітей з особливими освітніми потребами в Україні	54

канд. пед. наук : 13.00.04. Х., 2010. 267 с.

6. Професійна освіта: Словник / [уклад. С.У.Гончаренко та ін.; за ред. Н.Г.Ничкало]. К.: Вища школа. 2000. 380с.

7. Український педагогічний словник / [укл. С.У.Гончаренко]. К., 1997. 374с.

УДК 377''18/19''(477.87)

ГОЛОМБ В.Ю., КОБАЛЬ В.І.
Мукачівський державний університет

СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ЗАКЛАДІВ СИСТЕМИ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ В ЗАКАРПАТТІ КІНЦЯ ХІХ- ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ: ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Метою нашої роботи є дослідження процесу становлення та розвитку закладів системи професійно-технічної освіти в Закарпатті, відповідно до історичних періодів та вивчення соціально-педагогічних основ функціонування закладів професійно-технічної освіти Закарпаття зазначеного періоду, структури та змісту освітнього процесу того часу у підготовці кваліфікованих робітників ремісничих професій краю.

У даному напрямку наукових досліджень проводилося мало, про що свідчить незначна кількість публікацій у науковому середовищі.

Разом з тим, історичні аспекти регіонального розвитку освіти в Закарпатті розкрито у дослідженнях М.Болдижара, М.Вегеша, Г.Вереша, В.Гарагонича, І.Гранчака, Д.Данилюка, С.Жупанина, М.Зимомрі, В.Ілька, П.Лизанця, М.Макари, О.Ороса, Г.Павленка, В.Палька, І.Попа, С.Федаки, В.Химинця, В.Худанича та ін.

Педагогічні особливості регіонального розвитку освіти в Закарпатті розкрито у дослідженнях М.Баяновської, О.Бенци, В.Гомонная, Д.Демчилі, А.Ігната, М.Кляп, М.Кухти, І.Небесника, Г.Розлуцької, В.Росула, Т.Росул, О.Фізеші, П.Ходанича, О.Яцини та ін. [1].

Алгоритм нашої дослідницької роботи передбачає дослідження наступних етапів розвитку професійно-технічної освіти, відповідно до історичних періодів.

Виникнення і перший період становлення та розвитку системи професійно-технічної освіти на Закарпатті (перші спеціальні ремісничі державні школи - кінець ХІХ століття – початок ХХ століття, коли Закарпаття перебувало у складі Австро-Угорської імперії).

Пізніше, другий період, із включенням Закарпаття у вересні 1919 року до складу Чехословаччини, значно розширюється мережа навчальних закладів системи професійно-технічної освіти: перша державна фахова деревообробна школа для учнів – ремісників на Закарпатті в Ужгороді, типові ремісничі школи в інших місцях краю, яких, станом на 1936 рік, нараховувало уже 25 [2].

Позаяк наш край пізніше всіх увійшов до складу Радянської України, то і відлік часу існування нової системи професійно-технічної освіти розпочинається лише з 1945 року (третій період). Зрозуміло, що моделлю цієї системи стала існуюча радянська система трудових резервів. Першими професійними

училищами краю були: ремісниче училище №6 в Ужгороді (1945 р.), школа механізації сільського господарства в с. Вилоч на Виноградівщині. Згодом відкриваються ремісничі, технічні, професійно-технічні, училища в Сваляві, Берегові, Хусті, Мукачеві тощо. Основними професіями на той час були: столяри, столяри-червонодеревники, теслярі, муляри, штукатурі, муляри, слюсарі-ремонтники, швачки, закрійники одягу, механізатори сільського господарства.

Першим етапом нашого дослідження є аналіз архівних документів періоду кінця ХІХ століття, коли Закарпаття перебувало в складі Австро-Угорщини, а саме: Надзупан Бережської жупи м. Берегово. Особливу увагу буде звернено на аналіз нормативно-правових актів, які регулювали освітньо-виробничий процес, структури освітнього процесу, яка діяла в ремісничих школах, видів ремесел, які були розповсюдженими на той час.

Література

1. Дацків І.Є. Професійна освіта жінок у Закарпатті (1919 – 1939 рр.). *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія “Педагогіка, соціальна робота”*. Випуск 32. 2014. С. 68-73.

2. Професійно-технічна освіта Закарпаття: минуле та сьогодення (1945-2021). URL : <http://zpto.ues.net.ua/index.php/about-us/the-history-of-vocational-education-transcarpathia/item/991-zistorii-proftekhosvityzakarpatskoioiblasti>

УДК 376.014.12:37.011.3-056.36(477)

ГОМА І. В.

Мукачівський державний університет

ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА ОСВІТУ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ В УКРАЇНІ

Право на освіту дітям з особливими освітніми проблемами в Україні на рівні держави забезпечують через формування законодавчої бази ухваленням законів, указів, постанов й нормативно-правової бази через накази, листи, методичні рекомендації Міністерства освіти і науки України. Попри актуальність інклюзивної освіти, спостерігаємо проблеми у площині практичної реалізації, що означає не всі діти з особливими освітніми потребами успішно реалізують право на доступ до якісної освіти. Розглянемо низку причин, які на нашу думку, перешкоджають активному залученню дітей з особливими освітніми потребами до середовища загального закладу освіти.

Уважаємо, що у нашому суспільстві все ще панує переконання, що поділ на спеціальну й загальну освіту є доцільним. Виокремлення окремих категорій дітей в ізольоване від суспільства середовище все ще вважають виправданим і корисним для дітей з інвалідністю чи іншими особливими потребами. Стереотипність мислення і психологічна неготовність педагогічних працівників працювати з дітьми з особливими освітніми потребами в закладі загальної освіти обмежує доступ дітей з особливими освітніми потребами до якісної освіти. Упереджене ставлення порушує принцип рівності, тому що виокремлення дітей за ознакою соціального статусу, нації, релігії, інвалідності є дискримінацією.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>